Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

harri.sintonen@eduskunta.fi
paivi.salo@eduskunta.fi

Asia Suomen sairaanhoitajaliitto ry:n vastaus lausuntopyyntöön Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Sairaanhoitajaliitto vastaa lausuntopyyntöön ja kiittää lausuntomahdollisuudesta.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta on mielestämme perusteltu ja välttämätön. Sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän toimintakyvyn turvaamiseksi kaikkien yhteiskunnan tahojen ja kansalaisten on osallistuttava yhteisesti tartuntojen ehkäisyyn ja rajoittamiseen, koska varautuminen ei voi perustua ainoastaan 9 a §:n toimenpiteisiin, joilla sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmää venytetään ja rasitetaan poikkeuksellisesti. Pidämme perusteltuna tartuntalain muuttamista ja myös väliaikaisia muutoksia covid-19-epidemiaan liittyen. Pidämme tärkeänä, että lain ehdottamia toimenpiteitä voidaan tehdä alueellisesti ja valtakunnallisesti velvoittavasti ja viranomaisvastuut on määritelty etukäteen selkeästi.

9 a § :n perusteluissa sanotaan, *että suuremman potilasmäärän hoitaminen edellyttää tehohoitopaikkojen ja teho-osastojen henkilökunnan lisäämistä. Tehohoitotyöhön kykenevää henkilöstöä on saatavissa lähinnä leikkaus- ja anestesiaosastoilta, heräämöistä ja muista valvontayksiköistä. Tarvittaessa henkilökuntaa tulee siirtää näistä muista toimintayksiköistä teho-osastoille, sillä välittömän hengenvaaran torjumiseksi välttämätön hoito on priorisoitava vähemmän kiireellisen hoidon edelle. Tämä merkitsee kuitenkin sairaaloiden muun toiminnan, erityisesti ei-kiireellisen leikkaustoiminnan supistamista, mikä viivästyttää monien sairauksien hoitoa.*

Tämä näyttää paperilla helpolta, mutta potilas- ja työturvalliseen tehohoitotyöhön ei kykene edes leikkaus- ja anestesiaosastojen, heräämöjen tai valvontayksiköiden henkilökunta ilman kunnollista perehdytystä, koulutusta ja kokemusta. Tällaiseen perehdytykseen tarvitaan aikaa ja resursseja. Tämän takia pidämme erittäin tärkeänä, että Suomeen saataisiin lopultakin valtakunnallinen tehosairaanhoitajien erikoistumiskoulutus. Myös sosiaalihuollon asumispalvelu- tai laitoshoidon toimintayksikössä tulee varautua suunnitelmin ja toimenpitein siihen, miten terveydenhuollon osaaminen poikkeustilanteisessa järjestetään.

Huomiota tulee kiinnittää sosiaali- ja terveydenhuollon työtyöturvallisuuteen ja sen toteutumiseen vastedes nykyisen ja tulevien epidemioiden ja pandemioiden keskellä. Lakimuutosten perusteluissa korostetaan muiden ammattiryhmien työturvallisuutta puuttumatta sosiaali- ja terveydenhuollon työturvallisuuteen tartuntatautitilanteissa. Jatkossa ei saa syntyä tilannetta joka keväällä 2020 syntyi covid-19-epidemian yllättäessä Suomen ja sosiaali- ja terveydenhuollon. Tällöin terveydenhuolto-henkilökunta joutui työskentelemään osin vastoin työturvallisuusmääräyksiä, ilman asianmukaisia suojaimia. Suojavarustevarautuminen tulee olla pakollista ja valvottua. Sairaanhoitajaliiton selvityksen (Koronakysely määrällinen 2020) mukaan vain 21 % vastaajista (n=2335) koki, että suojaimia oli riittävästi. Sairaanhoitajat kokivat, että heidän työturvallisuudestaan ei välitetty, kun riittävän suojauksen tarvetta vähäteltiin ja muuteltiin.
Kaiken kaikkiaan Suomessa on tähän asti hoidettu muutoin pandemiatilanne hyvin, kiitos siitä.

12.1.2021
Nina Hahtela, puheenjohtaja, Sairaanhoitajaliitto
Liisa karhe, kehittämispäällikkö, Sairaanhoitajaliitto